

[Nordqvist.]

får noget for det. Man kan sige, at når det er denne ene gang, så er det ikke for pengenes skyld; men af hensyn til sagen — undertiden er det jo ret vigtige interesser, der står på spil, i særdeleshed ved de utallige færdselsuheld, hvor både de legemlige skader og de økonomiske følger kan blive uoverskuelige — er det skidt, at man ikke kan få folk til at møde i retten, så man kan få det rigtige billede af, hvad der er passeret, hvis det er muligt. Derfor mener jeg, det var en overvejelse værd at flytte nogle af de penge fra tjenestemændene over til vidnerne.

Forslaget indeholder endvidere en bestemmelse om, at forsvareren, om jeg så må sige, i samme grad som anklageren kan udskyde vidner. Det kan jeg fuldt ud tiltræde, og det giver mig blot anledning til at nævne over for justitsministeren, at vi stadig væk ikke er ligestillet i processen; det er stadig væk således, at anklageren står meget stærkere end forsvareren. Det er ikke så længe siden, vi havde en sag, der var meget omtalt i dagspressen, hvor en forsvarer af egen drift tog del i opklaringen. Jeg ved godt, det er et meget vanskeligt problem, men jeg vil da gerne nævne over for ministeren, at det er en ting, som i hvert fald forsvarere og advokater er meget interesserede i at få løst. Der er noget galt i dette, at forsvareren med risiko for at løbe ind i noget, han ikke burde vide, skal påtage sig en del af opklaringen, og det er også svært for ham at få den hjælp, han gerne vil have.

Med disse bemærkninger kan jeg på partiets vegne anbefale forslaget.

Poul Dam: Jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til det forslag, der her foreligger; det indeholder praktiske og forstandige ændringer.

Det er nok ganske særlig vigtigt, at der åbnes mulighed for et mere rimeligt vederlag til nævninger og domsmænd og til vidner, selv om vidnegodtgørelsen måske stadig væk er vel beskeden. Vi ved jo meget vel, at der har været nogle sociale og økonomiske problemer ikke mindst i forbindelse med udpegningen af mennesker til grundlisterne og de derefter følgende domsmænds- og nævningelister. Det har været sådan, at

folk, der har været ansat i det private erhvervsliv, regelmæssigt har haft væsentligt større indtægtstab og direkte udgifter end det vederlag, de fik, og jeg er bange for, at der for nogles vedkommende stadig væk vil være tale om en vis manko.

Hr. Nordqvist nævned et af de problemer, som har været virkelig alvorlige i fortiden, og som vel stadig vil vedblive at være det, dette, at nogle mennesker får fri uden løntab til at deltage i offentlige hverv, medens andre mennesker må betale det hele selv. Det har, som vi alle ved, medført, at man adskillige steder havde en tilbøjelighed til, når der skulle udpeges personer til grundlisterne, først og fremmest at tage fra de samfundsgrupper, for hvem der ikke var tale om noget indtægtstab, hvilket betød, at repræsentativiteten af nævningegrundlisterne var overordentlig tvivlsom.

Jeg ved ikke, hvordan man kan klare det spørgsmål, at nogle mennesker får et vederlag, der bare dækker deres almindelige indtægtstab, medens andre mennesker får et vederlag oven i deres normale indtægt. Om man kan indføre en eller anden pligt til at indbetale det til arbejdsgiveren dér, hvor man får sin løn i alle tilfælde, ved jeg ikke, det kan nok være ganske svært at administrere. Men problemet findes i hvert fald, og det vil stadig væk eksistere, selv om vederlaget sættes op.

Med dette udgangspunkt vil jeg gerne spørge justitsministeren — også med baggrund i, at vi nu skal have nye nævningegrundlister for den følgende 4 års periode — om ministeriet har indtryk af, at det cirkulære har hjulpet, som blev udsendt for 4 år siden med baggrund i et spørgsmål her i salen, hvori man ønskede at tilstræbe en større repræsentativitet med hensyn til forskellige samfundsgrupper, både mænd og kvinder, hvad man allerede tidligere havde lagt vægt på, og med hensyn til forskellige aldersklasser, og om man i det hele taget har et indtryk af, at nævningegrundlisterne i den periode, vi nu er ved at gå ud af, har været væsentligt mere repræsentative, i væsentligt højere grad end tidligere har dækket alle samfundsgrupper. For at hele lægdommerinstitutionen skal kunne have den betydning, som man hidtil har tillagt den, også i befolkningens øjne, er det vigtigt, at repræsentativiteten er så stor som overhovedet